

ZÁSADY PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA

Cílem těchto zásad je nastavit fungování participativního rozpočtu v Brně tak, aby se každý mohl zapojit.

I. POJMY

Co myslíme, když řekneme...

- 1) **Participativní rozpočet („PaRo“)** je proces, v rámci kterého je občanům města umožněno rozhodovat o části rozpočtu.
- 2) **Občan města** je fyzická osoba, která má trvalý pobyt v Brně a dosáhla věku 18 let.
- 3) **Obyvatel města** je fyzická osoba starší 15 let, která se v Brně zdržuje.
- 4) **Město** je město Brno a jeho městské části.
- 5) **Projekt** je investiční či neinvestiční akce realizovaná na území a majetku města.
- 6) **Koordinátor PaRo** je zaměstnanec města na pozici určené ke koordinaci participace.
- 7) **Navrhovatel projektu** je obyvatel města, který návrh projektu podal.
- 8) **Výzva** je dokument vydaný Radou města Brna obsahující informace k zahajovanému ročníku PaRo.

II. PRŮBĚH PROCESU

Jak to celé funguje?

- 1) PaRo se skládá z několika navazujících a pravidelně se opakujících fází:
 - a. zahájení ročníku Radou města Brna,
 - b. podávání návrhů obyvateli,
 - c. sběr podpory,
 - d. posuzování proveditelnosti návrhů,
 - e. hlasování občanů,
 - f. realizace projektů městem.
- 2) Termíny pro jednotlivé fáze PaRo stanovuje Rada města Brna.

III. ROČNÍKY

Kdy to začne (a o kolik půjde peněz)?

- 1) PaRo probíhá v jednotlivých ročnících.
- 2) Každý ročník zahajuje Rada města Brna vyhlášením Výzvy, která obsahuje především:
 - a. objem finančních prostředků vyčleněných z rozpočtu města,
 - b. tematické okruhy pro projekty,
 - c. harmonogram PaRo.

IV. PODÁVÁNÍ NÁVRHŮ PROJEKTŮ

Co když mám nápad na projekt?

- 1) Každý obyvatel města může podat návrh na nejvýše pět projektů.
- 2) Návrh musí obsahovat minimálně tyto informace:
 - a. název projektu,
 - b. popis návrhu projektu a stručné shrnutí,
 - c. veřejný přínos projektu,
 - d. umístění projektu (nebo informaci o jeho nevázanosti na místo),
 - e. předpokládaná finanční náročnost,
 - f. předpokládaná doba realizace,
 - g. kontakt na navrhovatele,
 - h. tematický okruh projektu,
 - i. doplňující situační nákres, fotodokumentaci či ilustraci
- 3) Kontakty a způsoby pro podávání projektů budou uvedeny ve Výzvě vydané Radou města Brna.

V. VHODNÉ PROJEKTY

Co lze a nelze navrhovat?

- 1) Podané projekty musí vyhovět následujícím omezením:
 - a. projekt je veřejně prospěšný,
 - b. doba fyzické realizace projektu nesmí překročit 18 měsíců,
 - c. celková doba realizace projektu vč. přípravy nesmí překročit 36 měsíců,
 - d. město má kompetenci projekt realizovat,
 - e. projekt musí být na majetku a území města,
 - f. celkové předpokládané náklady na realizaci projektu včetně jeho provozních nákladů po dobu 3 let nepřekračují 3 mil Kč (včetně DPH),
 - i. do návrhu rozpočtu projektu musí být zahrnuty veškeré výdaje (investiční i provozní) projektu, bez ohledu na případné příjmy
 - ii. veškeré příjmy generované projektem budou náležet do rozpočtu realizátora/provozovatele (města)
 - g. na provozních výdajích projektu se může finančně podílet městská část
 - i. zapojení městské části musí být uvedeno v návrhu projektu
 - ii. závazné stanovisko městské části o finanční účasti na provozních výdajích musí být vydáno před ukončením posuzování proveditelnosti projektu
 - iii. prostředky poskytnuté městskou částí se nezapočítávají do limitu dle bodu f)
 - h. projekt nesměřuje do bytového fondu města,
 - i. projekt nesmí propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního, nekomerčního, náboženského či politického charakteru.
 - j. cílem projektu nesmí být přímé poskytování finančních prostředků (například formou dotací, výher či darů)

VI. OVĚŘENÍ PROVEDITELNOSTI PROJEKTU

Půjde to udělat?

- 1) Jako podporované budou označeny ty projekty, které získají podporu minimálně 30 obyvatel nebo 300 návštěvníků webových stránek PaRo.
- 2) U každého podpořeného návrhu projektu bude městem prověřena jeho proveditelnost, a to především se zřetelem na:
 - a. formální náležitosti projektu,
 - b. soulad projektu s požadavky stanovenými v těchto zásadách pro vhodné projekty,
 - c. přiměřenost předpokládaných nákladů projektu,
 - d. přiměřenost předpokládané časové náročnosti projektu,
 - e. skutečnost, zda projekt není v rozporu s plánovanými akcemi města,
 - f. soulad se zákony a jinými právními předpisy.
- 3) Proveditelnost projektu je podmíněna souhlasem městské části, na jejímž území má být projekt realizován (o souhlas žádá koordinátor).
- 4) Navrhovatel projektu bude vyrozuměn, zda je jím navržený projekt:
 - a. proveditelný v předložené podobě,
 - b. potřebuje dílčí úpravy,
 - c. je neproveditelný.
- 5) Navrhovatel bude průběžně informován o posuzování jeho projektu.
- 6) Ve fázi podávání návrhů bude mít navrhovatel možnost provést dílčí úpravy projektu, aby vyhověl požadavkům na proveditelnost.
- 7) Do hlasování postupují pouze proveditelné projekty, které prošly ověřením.

VII. HLASOVÁNÍ

Jak vyjádřit podporu nebo nesouhlas?

- 1) Hlasovat může každý občan.
- 2) Termín pro zahájení a ukončení hlasování vyhláší Rada města Brna.
- 3) Hlasování probíhá následujícími způsoby (občan může využít jen jednu možnost, hlasy jsou rovnocenné):
 - a. v elektronické podobě na internetu,
 - b. na veřejných setkáních.
- 4) Podporu projektu občan vyjadřuje kladnými hlasy, kterých má k dispozici 5 (z toho maximálně dva pro jeden projekt).
- 5) Nesouhlas s projektem občan vyjadřuje zápornými hlasy, které má 2 (z toho maximálně jeden na projekt).
- 6) Počet kladných i záporných hlasů pro jednotlivé projekty bude průběžně zveřejňován.
- 7) Hlasování je tajné.
- 8) Platná budou ta hlasování, která budou v souladu s těmito Zásadami.

VIII. VÝBĚR PROJEKTŮ K REALIZACI

Jak vyhodnotíme hlasování?

- 1) Po ukončení hlasování budou spočteny všechny platné hlasy (kladné přičteny, záporné odečteny).
- 2) Projekty, pro které bude hlasovat více občanů záporně než kladně, nebudou zahrnuty.
- 3) Projekty budou seřazeny dle počtu dosažených hlasů (v případě shody rozhodují doplňující kritéria počet kladných hlasů, počet hlasujících).
- 4) Projekty budou dle dosaženého pořadí zařazovány do seznamu vítězných projektů a to až do vyčerpání finanční částky na příslušný ročník PaRo určené ve Výzvě.
- 5) Vítězné projekty se stanou součástí návrhu rozpočtu města na následující rok.
- 6) Výsledky hlasování a vítězné projekty budou zveřejněny.

IX. REALIZACE PROJEKTŮ

Co když projekt vyhraje?

- 1) Vítězné projekty budou financovány a realizovány městem.
- 2) Pokud skutečné náklady na projekt překročí předpokládanou částku o maximálně 20%, budou městem dofinancovány. Při vyšším překročení bude projekt považován za nerealizovatelný. Pokud skutečné náklady nedosáhnou předpokládané částky, zůstane úspora městu.
- 3) Pokud jsou dva nebo více vítězných projektů neslučitelné (místně či časově) je realizován ten s větším počtem hlasů.
- 4) Pokud dojde zásahem vyšší moci k prodloužení realizace projektu nad 12 měsíců, bude projekt dokončen.
- 5) Pokud dojde zásahem vyšší moci k nerealizovatelnosti projektu, nebude projekt dokončen.
- 6) Na realizaci projektu není právní nárok.
- 7) Průběh realizace bude zveřejňován.
- 8) Projekty realizované v rámci PaRo budou viditelně označeny.

X. SETKÁNÍ S VEŘEJNOSTÍ

Bez lidí to nepůjde.

- 1) V průběhu procesu PaRo probíhá několik typů setkání s občany:
 - a. veřejná setkání zaměřená na informace, jak vypracovat návrh projektu,
 - b. setkání navrhovatelů projektů s možností projekty upravit, sloučit nebo stáhnout,
 - c. veřejná představení podaných projektů za účasti navrhovatelů projektů a moderátora s možností vyslovit podporu až třem projektům (budou označeny jako preferované),
 - d. veřejná zvažování, na kterých bude probíhat hlasování o navržených projektech,
 - e. hodnotící setkání zaměřená na nápady, jak PaRo zlepšit.

- 2) Setkání budou probíhat ve všední dny v odpoledních hodinách.
- 3) Setkání budou svolávána s dostatečným časovým předstihem

XI. KOORDINÁTOR PARO

Kdo se o to stará?

- 1) O průběh PaRo se stará pracovník města v pozici koordinátora participace obyvatel
- 2) Koordinátor se věnuje zejména:
 - a. komunikaci s obyvateli, občany a navrhovateli projektů,
 - b. spolupráci na tvorbě a realizaci komunikační kampaně PaRo,
 - c. navrhování termínů zahájení a ukončení jednotlivých fází PaRo,
 - d. prověřování proveditelnosti projektů včetně komunikace s městskými částmi a městem,
 - e. zveřejňování podaných návrhů na projekty, výsledků hlasování, průběhu realizace projektů.
- 3) Koordinátor provádí formální kontrolu navržených projektů a spolupracuje s navrhovateli při odstranění nedostatků.

XII. INFORMOVANOST

Kde se dozvědět více?

- 1) Informování veřejnosti probíhá průběžně ve všech fázích procesu.
- 2) Město využívá všechny vhodné dostupné komunikační kanály, zejména pak:
 - a. webové stránky PaRo,
 - b. sociální sítě,
 - c. tištěná media, letáky,
 - d. kontaktní místa a kampaň ve veřejném prostoru.
- 3) Informace o časovém harmonogramu, setkáních, hlasování, projektech a průběhu jejich realizace jsou zveřejňovány na webových stránkách PaRo.

XIII. VYHODNOCENÍ PROCESU PARO

Budeme to zlepšovat.

- 1) Celý proces PaRo bude pravidelně vyhodnocován a zlepšován.
- 2) Hodnotit se bude především: dostupnost procesu pro veřejnost, splnění cílů komunikační kampaně PaRo, kvalita uskutečněných setkání, zatížení úřadu, úspěšnost realizace projektů.